

INFINITUM

Årsrapport 2017

INFINITUM

PANT ALT. DET HAR EN VERDI.

Infinitum eier og drifter den norske panteordningen for drikkeemballasje på bokser og flasker. Vi har mye av æren for at kun 1 av 8 flasker som driver i land på norske strender er norsk. Men vi er ikke fornøyde før tallet er null, og antallet utenlandske flasker som forsøpler våre strender er kraftig redusert.

Navnet Infinitum er inspirert av det uendelige antall ganger man kan gjenvinne flasker og bokser som er med i pantesystemet. Det betyr enormt mye for miljøet.

Pant alt. Det har en verdi.

KONTAKT

1

Hovedkontor
Skøyen, Oslo

Kjell Olav A. Maldum
Administrerende direktør
Telefon: +47 909 63 999
E-post: kjell.olav@infinitem.no

Svein Rune Haugsmoen
Controller
Telefon: +47 917 76 517
E-post: svein.rune@infinitem.no

Plamena Nikolaeva
Økonomikonsulent
Telefon: +47 948 86 985
E-post: plamena@infinitem.no

Tor Guttulsrud
Direktør økonomi og finans
Telefon: +47 930 96 486
E-post: tor@infinitem.no

Roger Hushovd
Controller
Telefon: +47 414 06 029
E-post: roger@infinitem.no

Gina Rojahn
Økonomikonsulent
Telefon: +47 916 80 547
E-post: gina@infinitem.no

Sten Nerland
Direktør logistikk og drift
Telefon: +47 975 98 558
E-post: sten@infinitem.no

Marlene Bergh
Økonomikonsulent
Telefon: +47 916 45 176
E-post: marlene@infinitem.no

Oscar Zio
Logistikkordinator
Telefon: +47 984 82 684
E-post: oscar@infinitem.no

Randi Haavik Vårberg
Direktør informasjon og marked
Telefon: +47 913 54 773
E-post: randi@infinitem.no

Janna Friis
Økonomikonsulent
Telefon: +47 951 45 414
E-post: janna@infinitem.no

Vesna Cakarevic
Regnskapssjef
Telefon: +47 916 68 479
E-post: vesna@infinitem.no

Vibeke Kjøle Scansani
Økonomikonsulent
Telefon: +47 917 46 734
E-post: vibeke@infinitem.no

2

Produksjonsanlegg
Heia, Fetsund
Mottaksområde: Sør-Norge
Antall ansatte: 38

Avdelingsleder: Ståle Maldum

Adresse:
Heiasvingen 59
1900 Fetsund

Telefon: +47 22 81 31 00

3

Produksjonsanlegg
Heimdal, Trondheim
Mottaksområde: Midt-Norge
Antall ansatte: 6

Avdelingsleder: Åge Skagen

Adresse:
Torgårdstrøa 5
7072 Heimdal

Telefon: +47 920 51 399

4

Produksjonsanlegg
Bjerkvik, Narvik
Mottaksområde: Nord-Norge
Antall ansatte: 4

Avdelingsleder: Ole-Rolf Dahlberg

Adresse:
Salomonsvei 25
8530 Bjerkvik

Telefon: +47 986 30 059

PANTEFAKTA

1902

Panteordningen for ombruksflasker i Norge opprettes.

1980 tallet

Handelen ønsker gjenvinbar engangs-emballasje som kan komprimeres ved retur.

1995

Panteordningen godkjennes av Statens Forurensningstilsyn, dagens Miljødirektorat.

1996

11. november stiftes selskapet Norsk Resirk. Handelen og industrien er likeverdige eiere, gjennom sine organisasjoner.

1999

Norsk Resirks pantesystem for drikkevarebokser og gjenvinningsflasker etableres. Systemet er åpent for alle. Den første boksen pantes i systemet 3. mai 1999.

2000

De første gjenvinningsflaskene blir meldt inn i pantesystemet. Norsk Resirk åpner eget anlegg på Alnabru i Oslo.

2001

Lavere transportkostnader på materiale sent til gjenvinning.

2002

Norsk Resirk får skattefritak.

2003

I selskapets femte driftsår, ble hele 92 prosent av alle bokser og 77 prosent av alle drikkeflasker samlet inn i pantesystemet. Nordmenn er allerede på verdenstoppen i panting.

Odd Børretzen er med på en tankevekkende pantefilm, som viser seg å bli en stor suksess i mange år etterpå.

2004

Norsk Resirk har nok et suksessrikt år med økt innsamling av både drikkevarebokser og gjenvinnbare plastflasker.

Resultatene viser at befolkningen blir stadig flinkere til å returnere bokser og flasker. Dette skyldes dels bedre tilgang på pantesteder, dels flere produkter med pantemerke, men også en massiv markedsføring av panteordningen over hele landet.

Trykket på markedsføringen legges i ferieperiodene, når folk reiser bort fra sine hjemlige pantevaner. Denne strategien gir målbare resultater – 93 prosent reduksjon på miljøavgiften på boks og 80 prosent på PET.

Norsk Resirk overtar bemanning på Alnabru.

2005

Pantesystemet for PET-flasker er blitt vesentlig mer miljøvennlig og kostnads-effektivt, fastslår sivilingeniør Arne Eik i sin doktoravhandling. COOP OBS på Lade i Trondheim er på pantetoppen med over en million flasker og bokser.

2006

Norsk Resirk etablerer produksjonsanlegg i Bjerkvik for Nord-Norge.

Norsk Resirk samarbeider med Røde Kors over hele landet med utplassering av pantecontainere. Dette gir Røde Kors sine lokallag en fin inntektskilde. Gol og Hemsedal Røde Kors har blant annet kjøpt en brukt ambulanse for pengene.

2007

Kjell Olav Maldum blir ny administrerende direktør etter Jarle Grytli.

En undersøkelse gjennomført av Infact i desember 2007 viser at innbyggerne i Troms, Finnmark og Oslo er flinkest til å pante drikkevarebokser.

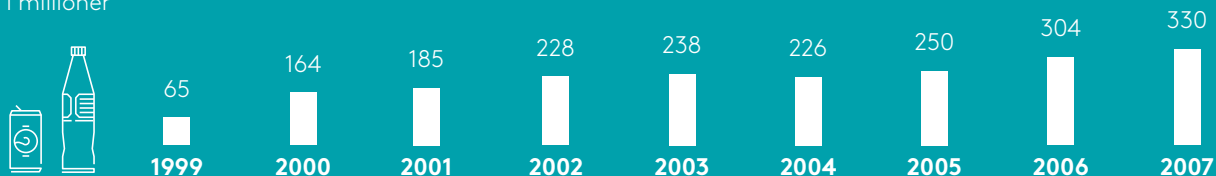
Idrettslag får mulighet til å samle inn pant, gjennom en ny beholder fra Resirk.

Røde Kors sine hjelpekorps samler inn pant for hele 2 millioner kroner – like mye som de får i statsstøtte.

2008

Tine lanserer flasker for drikkevare for første gang på 40 år. Forutsetningen var pantesystemet. Den nye drikken Friskus kommer på PET flaske.

Innsamlingstall
i millioner

2009

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner at også pantemerkede flasker og bokser som går til energigjenvinning skal telles som en del av Infinitems returprosjenter. Andelen som går til energigjenvinning utgjør cirka 4 prosent av den totale returprosenten for bokser og cirka 8 prosent for gjenvinningsflasker.

2010

Panteordningen feirer 10-årsjubileum.

2011

Miljøavgiften for gjenvinningsflasker forsvinner, fordi godkjent returandel er over 95 prosent av solgt emballasje.

Innmeldingsprosessen for produsenter og importører endres, slik at små importører også har mulighet til å bli med i pantesystemet.

Effektivisering og omlegging av logistikk og transport sparer miljøet og kostnader.

Norrøna kjøper PET til en av sine fleece-kolleksjoner for å sette fokus på panting og gjenvinning.

2012

Miljøavgiften på boks forsvinner, fordi godkjent returandel er over 95 prosent av solgt emballasje.

MACK Bryggerier, Ringnes og Coca Cola Enterprise, legger om fra ombruk til gjenvinnings-PET. De andre bryggeriene følger etter.

Åpning av nytt produksjonsanlegg for Midt-Norge på Heimdal utenfor Trondheim.

2013

Åpning av nytt produksjonsanlegg for Sør-Norge på Heia, Fetsund.

2014

Norsk Resirk bytter navn til Infinitem. Både navn og logo er sterkt inspirert av det uendelige antall ganger man kan gjenvinne flasker og bokser i pantesytemet.

2015

«Smartpant» introduseres ved at flaske- og boksholderne ble festet på utsiden av utvalgte søppelbøtter på Grünerløkka i Oslo som et pilotprosjekt.

2016

«Smartpant» introduseres ved at flaske- og boksholderne ble festet på utsiden av utvalgte søppelbøtter på Grünerløkka i Oslo som et pilotprosjekt.

2017

2017 ble et paradigmeskifte for Infinitem. Produsenter over hele verden snudde og ble positive til pantesytemer, ansvaret de har som produsenter og måten dette er organisert på i Norge.

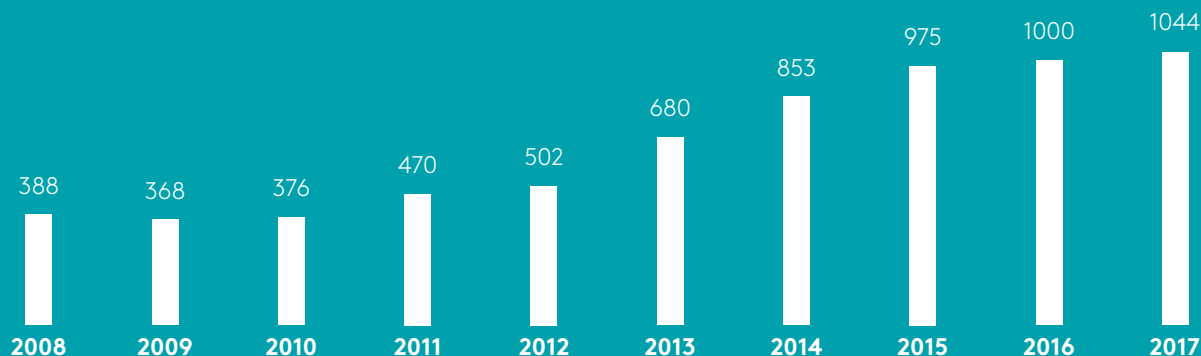
I januar kom Sky News på besøk til vårt anlegg på Fetsund. De laget en reportasje om pantesytemet i Norge, som de brukte i lanseringen av Sky Ocean Rescue - en kampanje med fokus på havforsøpling og effektiv avfallshåndtering. Etter Sky News-reportasjen har Infinitem hatt enorm pågang av besøkende fra hele verden som vil lære mer om hvordan pantesytemet fungerer.

Høsten 2017 ble det endelig vedtatt å heve pantsatsene fra 1 kr. og 2,50 kr. til 2 og 3 kroner. I forbindelse med avstemmingen sendte vi Stortinget spesialproduserte vannflasker med budskapet vårt om å øke satsene.

Som en del av det totale produsentansvaret Infinitem tar, beregnet vi vårt totale miljø- og klimaavtrykk. Ved hjelp av livssyklusanalyser viser vi effektiviteten i pantesytemet, fra boksen eller flasken blir produsert og frem til den blir nytt materiale.

Basert på denne innsikten produserte vi en film der Andreas Wahl forklarer verdikjeden i pantesytemet og på en folkelig måte gjennomgår alt som skjer fra du panter til emballasjen får nytt liv.

Ved bruk av «meme» - humoristiske bilder med tekst - fikk vi masse oppmerksomhet i sosiale medier rundt panting, særlig blant unge. Bilder som «Make Bottles Bottles Again» og «Yes we CAN» ble hits blant våre følgere.

INNHOOLD

FOKUS 2017

- 12** Leders beretning
- 14** Plastikk – venn eller fiende?
- 18** Pantetall 2017
- 19** Besøk fra inn- og utland
- 20** Nye pantesatser vedtatt

PANTING OG MILJØ

- 24** Hvorfor skal vi passe på naturen?
- 30** Det moderne pantesystemets far
- 34** Norske pantemerker verden over

OM INFINITUM

- 40** Pantesystemet
- 42** Hva er Infinitem?
- 46** Infinitems ambassadører 2017
- 48** Presentasjon av styret
- 49** Infinitems eiere
- 52** Resultat & balanse
- 54** Infinitems medlemmer

FOKUS 2017

ÅRET SOM GIKK

– I 2017 skjedde det et paradigmeskifte. Produsenter over hele verden gikk fra å være sterkt imot et pantesystem til å støtte det, forklarer Kjell Olav Maldum, administrerende direktør i Infinitum.

2017 begynte bra.

– I januar 2017 fikk vi besøk av Sky News. De filmet og hadde direktesending fra vårt produksjonsanlegg på Heia. Innslaget brukte de til å sparke i gang sin toårige kampanje med fokus på havforsøpling og effektiv avfallshåndtering, kalt Sky Ocean Rescue.

Infinitum har gjennomført flere livssyklusanalyser, som har gitt oss samme svar: Plastflasker og aluminiumsbokser er meget effektive emballasjematerialer, gitt at de inngår i et effektivt innsamlingsystem. Og det er pantesystemet vårt.

For Infinitum ble dermed 2017 året hvor man satte pantesystemet på kartet internasjonalt.

– Vi ble invitert til parlamentet i Skottland, og hadde mange politiskmøter. Skottland har nå besluttet å etablere pantesystem! England og Wales bereder nå grunnen for det samme. Thérèse Coffey, representant fra den britiske regjeringen, kom på besøk til oss i ens ærend for å lære hvordan vi håndterer drikkevareemballasje i Norge. BBC lagde flere TV-reportasjer om oss, og vi ble intervjuet på BBC Radio. Vi fikk besøk av delegasjoner fra Nederland, Frankrike, Kina, England, Rwanda, Kasakhstan, Latvia, og fikk også flere delegasjoner på besøk gjennom Green Business Norway.

Også i Norge opplevde Infinitum økt oppmerksomhet.

– Vi fikk flere forespørsler om å holde foredrag i ulike fora, og Infinitum Movement fikk mye oppmerksomhet for kampanjen Pant for pudder. Resultatet av det ser vi jo tydelig, ler Maldum og nikker mot snøen som ennå etter påske lå tykt.

– Og hva blir de viktigste utfordringene for Infinitum i 2018?

– Tiden for en materialavgift er overmoden, det skal vi fortsette å arbeide for sammen med myndighetene. Vi trenger politisk mot for å få den innført. Både Miljødirektoratet og Skattedirektoratet støtter og bekrefter at modellen vil ha betydelig miljøeffekt. Dette bygger videre på Thorbjørn

Berntsens opprinnelige beslutning om miljøavgift. Dessuten ønsker vi å fjerne energigjenvinning som behandlingsform, i tråd med Miljødirektoratets ønske.

Også internt i Infinitum og i bransjen vil det skje viktige ting.

– Vi jobber også for å få etablert materialgjenvinningsanlegg i tilknytning til vårt anlegg på Heia. Og den konstruktive dialogen med Grønt punkt og ROAF fortsetter. Skal vi løse avfalls-, forsøplings- og ressursproblemene må alle vi ulike innsamlingsaktører samarbeide.

– Du fikk veldig mye mer skjegg i løpet av 2017?

– Da vi presenterte modellen for materialavgift for Miljødirektoratet fleipet jeg med at skjegget skulle gro til jeg hadde fått samlet Norge til et materialavgiftsrike! På neste møte kommenterte de at jeg fortsatt hadde skjegget. Da var det ingen vi utenom – skal man drive verdens beste pantesystem må man være mann for sine ord – så får vi se om Ola Elvestuen kan sørge for at jeg kan få luftet haka snart. Det burde han i respekt for moder jord!

– Og hva var du stoltest av i 2017?

– At vi får bekreftelse fra så mange aktører som kommer til Infinitum for å lære hvordan et kostnads- og ressurseffektivt pantesystem bør settes opp, og at vi økte innsamlingsgraden for PET-flasker med 1 prosentpoeng, til hele 87,8 prosent. Vi dokumenterte at vi jobbet målrettet med vår personlighet, - vi er og skal være kunnskapsrike, miljøengasjerte, involverende, modige og nytenkende.

– Dere har også holdt høyt trykk på sosiale medier?

– Antallet henvendelser og konkrete spørsmål øker, og vi når frem med budskapet vårt og engasjerer ungdommen. Da må vi være tilstede der folk er og klar til å svare på alle spørsmål som måtte komme. At vi klarte å heve innsamlingsgraden fra et allerede høyt nivå, viser at informasjons- og markedsarbeidet vårt holder høy kvalitet og skaper stort engasjement. ●

Kjell Olav Maldum
Administrerende direktør, Infinitum

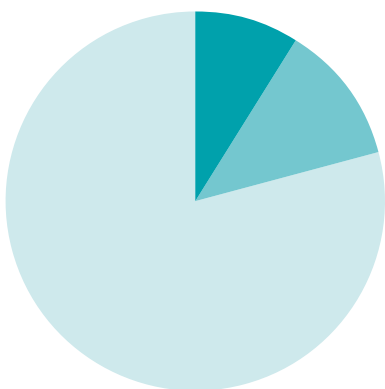

PLASTIKK

VENN ELLER FIENDE?

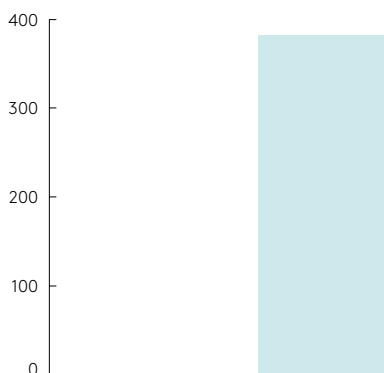
Drukner verden i søppel? 2017 ble året da plastavfall endelig kom nær toppen av den globale miljøagendaen.

Det er produsert 6,3 milliarder tonn plast på verdensbasis. Av disse er:

- 9 % gjenvunnet
- 12 % brent
- 79 % befinner seg et sted i verden

Verdens plastproduksjon

- 1967
2 millioner tonn
- 2007
380 millioner tonn

Kultfilmen «The Graduate» hadde premiere i 1967. I denne filmen sjekker den unge Benjamin – spilt av Dustin Hoffman – opp en av sine foreldres venninner. Hennes ektemann gir unge Benjamin et karriereråd: Plastics. There's a great future in plastics. Think about it. Will you think about it?

Lørdag 28. februar 2017 strandet en hval hele tre ganger på stranden på Sotra. Den ble tilslutt avlivet. Under obduksjonen fant man over 30 plastposer i den sjeldne grånesenebbhvalens mage. Den var avmagret og må ha hatt store lidelser før den strandet, fortalte zoolog og førsteamanuensis ved Universitetet i Bergen, Terje Lislevand, til NRK.

Dermed fikk vi også i Norge et tydelig bilde på hvordan den engang så fantastiske fremtiden med plastikk er blitt.

I 1967 var verdens plastproduksjon 2 millioner tonn, i 2017 var produksjonen rundt 380 millioner tonn. Plastforbruket har økt tre ganger hurtigere enn BNP-veksten i verden. Av de 6,3 milliarder tonnene med plastikk som totalt er produsert til nå, er kun 9 prosent gjenvunnet og 12 prosent brent opp.

Det betyr at om lag 4,9 milliarder tonn med plastikk fortsatt er her. Oversatt til Teslaer, så er det vekten av over 2 milliarder Teslaer, et tall hinsides det vi kan fatte.

Hvis dagens trend fortsetter vil verdenshavene i 2050 romme mer plast enn fisk. Trucost, et selskap som blant annet beregner miljøkostnader, har beregnet at forsøpling av havet koster 13 milliarder dollar i året. De totale globale miljøkostnadene ved plastforurensning beregner de til hele 139 milliarder dollar i året.

Dermed er det ikke så underlig at 2017 ble det året hvor mange land bestemte seg for å gjøre noe. I Bangladesh, Frankrike og Rwanda er plastposer nå forbudt, og i Kenya risikerer man fire års fengsel eller høye bøter hvis man tilbyr dem. Siden Storbritannia innførte en plastposeavgift i 2015 har forbruket falt med over 85 prosent. Coca Cola har nå lovet at de skal samle inn og resirkulere like mye drikkeemballasje som de produserer, herunder 110 milliarder plastflasker.

Vi mener at løsningen er åpenbar. Vi har praktisert løsningen siden 1999. Gjenbruk! Sirkulær økonomi. Plast er ikke søppel, men en ressurs. Av brukt plast kan man lage ny plast, og minimalisere plastavfallsproblemet. Det blir ikke lett, men vi viser hver dag at det er mulig.

I «The Graduate» ble plastikk et bilde på den unaturlige, kunstige, moderne verden. Dermed kan man si at plastproblemets dimensjoner har gitt filmens budskap rett.

Men er det plast som er problemet?

Konkluderer man med det, ender man fort med å tenke at minst mulig plast er et gode. Ulempen er selvfølgelig at hvis man ikke bruker plast, så bruker man noe annet, og dette andre er dessverre gjerne mye verre enn plast.

Ifølge The Economist er ikke kostnadene ved plastforurensning så store sammenlignet med andre forurensningskilder. Årsaken til dette er rett og slett at plast er så lett. Å produsere ett kilo plast produserer 2-3 kilo CO₂. Det er omtrent like mye CO₂ som ved produksjon av ett kilo stål, og fem ganger mer enn tre. Men emballasje laget av plast veier kun en brøkdel av emballasje laget av tre, stål eller glass som gir et helt annet volum per kilo CO₂.

Mange har trukket frem bomullsnett som den perfekte erstatningen for plastposer. Men et bomullsnett må bli brukt hele 131 ganger før det erstatter karbonfotavtrykket til én eneste plast-

pose – og enda flere når noe av plasten blir gjenbrukt. Og en papirpose som ikke blir gjenbrukt, har 4 ganger høyere fotavtrykk enn en plastpose.

Dessuten er det i mange tilfeller umulig å tenke seg produkter som kan erstatte plast. En gangshansker eller kondomer av papir, nei takk.

Plast er altså både et problem og fantastisk produkt.

Hva er da løsningen?

– Plast er ikke fienden. Det er et vidunderlig materiale. Det som betyr noe er hva vi velger å gjøre med det, sa Richard Thompson, leder for the International Marine Litter Research Unit ved universitetet i Plymouth, en verdensledende forsker på forsøpling av havet, nylig til Financial Times.

I Infinitum deler vi hans oppfatning. Og vi mener at løsningen er åpenbar. Vi har praktisert løsningen siden 1999, og vi sprer det glade budskap også utenfor Norge: Gjenbruk! Sirkulær økonomi. Plast er ikke søppel, men en ressurs. Av brukt plast kan man lage ny plast, og minimalisere plastavfallsproblemet. Det blir ikke lett, men vi viser hver dag at det er mulig. ●

PANTETALL 2017

508 096 599

innsamlede bokser*

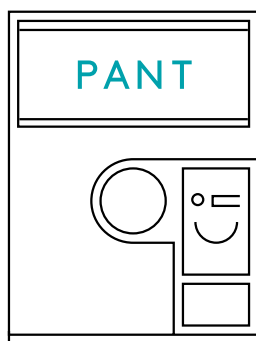
535 687 113

innsamlede plastflasker*

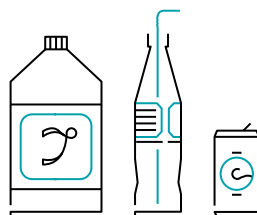
1 043 783 712

totalt innsamlet

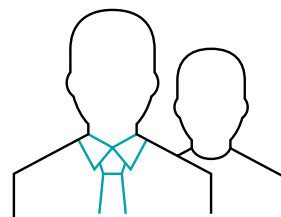
12 000

innleveringssteder for pant

566

nye innmeldte produkter

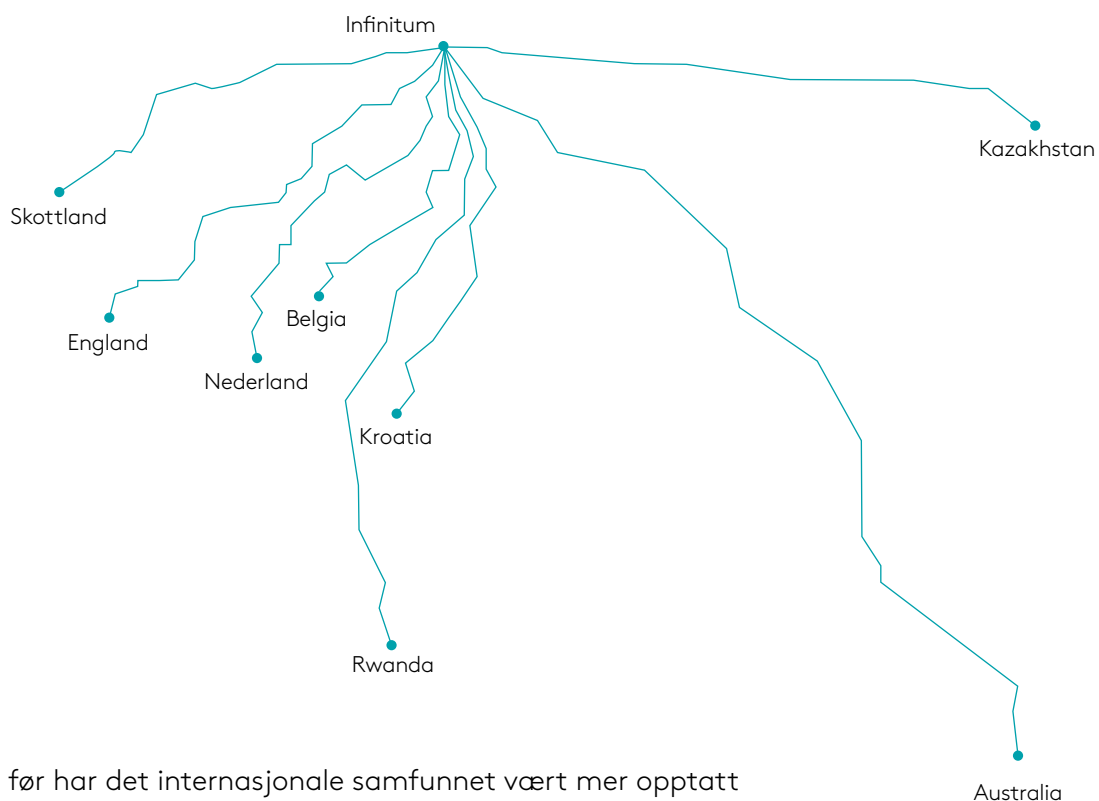

27

nye produsenter/importører

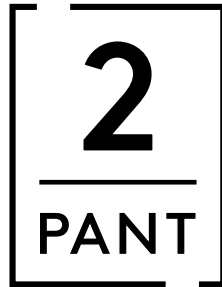
* Innsamlingstall gjennom panteautomat.

BESØK INN- OG UTLAND

Aldri før har det internasjonale samfunnet vært mer opptatt av plast, spesielt i havet. Norge har gjennom Infinitem verdens mest effektive pantesystem. Derfor besøker delegasjoner fra hele verden våre anlegg for å studere vårt system og lære hvordan de kan gjøre det samme selv.

I 2017 hadde Infinitem besøk av 6 norske og 15 utenlandske grupper. Oreec, Miljødirektoratet, Snøhetta Arkitektkontor og ROAF, Sky News og BBC, for å nevne noen.

+

=

PANT ALT. NÅ HAR DET DOBBELT VERDI. NESTEN.

I nesten 30 år har pantesatsene stått stille, men i 2017 besluttet myndighetene å øke panten til 2 og 3 kroner.

Infinitum er sikre på at økningen vil bidra til enda høyere innsamlingsgrad.

– Erfaringen fra Sverige viser at innsamlingsgraden økte med 3,7 prosentpoeng da de satte opp panten fra 50 øre til én krone. Det blir spennende å se effekten i Norge, men vi kan nok forvente at innsamlingsgraden øker med 2-4 prosent, sier Kjell Olav Maldum, administrerende direktør i Infinitum.

I kommunikasjonen har ikke Infinitum lagt vekt på pantesatsene, men verdien for miljøet pantingen gir ved å materialgjenvinne og ta vare på ressursene.

– Vi har vært opptatt av å forklare at alle som panter gjør en viktig jobb for miljøet, og at hver eneste flaske inneholder energi som går til spille dersom vi ikke panter, sier informasjonsdirektør Randi Haavik Varberg.

Hun understreker at Infinitum vil fortsette å snakke om energi og miljø, også etter panteendringen.

Endringen av pantesatsene ble vedtatt av Klima- og miljødepartementet 28. november 2017. Introduksjonen av flasker og bokser med nye pantebeløp vil skje gradvis utover våren og sommeren 2018. I en overgangsperiode frem til 1. september 2018 vil også gamle satser bli benyttet. På den måten blir det en glidende overgang til de nye pantesatsene.

Panten øker fra 1 til 2 kroner for små flasker og bokser. På store flasker øker panten fra 2,50 til 3 kroner. ●

PANTING OG MILJØ

HVORFOR SKAL VI PASSE PÅ NATUREN?

→

Du skal ikke kaste søppel i naturen. Flasker og bokser skal du pante. Eller som det står i barneboken en av oss leser for fireåringen vår hver kveld: «Det var skikkelige mennesker. De kildesorterte.»

Men hvorfor skal vi gjøre det?

Det åpenbare svaret er det vi gjerne sier i Infinitum: Hvis vi panter bruker vi mindre ressurser. For mye plast ødelegger havene, og bidrar til karbondioksidutslipp som gir global oppvarming. Og dette igjen kan ødelegge for oss mennesker.

Å passe på naturen blir å passe på oss selv.

Men finnes det også andre argumenter for å passe på naturen?

I Norge har vi hatt en tradisjon for filosofen som miljøvernforkjemper. Zapfe og Sæterheim, men fremst i folks bevissthet ruver Arne Næss. Det er han som er miljøfilosofen i Norge.

Men nå bør kanskje et annet navn trekkes frem. 2017 var nemlig ikke bare året da plast kom på den globale dagsordenen. Det var også året da den unge filosofen Sigurd Hverven ga ut en bok ved navn «Naturfilosofi».

Det er en perle av en bok, synes vi.

Det tradisjonelle forsvaret for miljøvern kaller Hverven for antroposentrisk. Ifølge dette synet vi skal vi passe på naturen fordi det er bra for oss mennesker. Det antroposentriske menneskesynet setter mennesket i sentrum for alt.

Hverven viser i sin bok hvordan dette synet har dype røtter i opplysningstiden. Opphavet til dette synet finner han hos Descartes. Filosofen mente at det eneste mennesket ikke kunne tvile på, var det tvilte: «Jeg tenker, altså er jeg». Det satte et skarpt skille mellom mennesket og alt annet i naturen. For ham var dyr en type levende maskiner. Levende ja, men uten den sjelen, ånden i maskinen som ga dem moralsk verdi.

Hverven viser hvordan mennesket dermed totalt forandret synet på verden. En gang var verden full av liv. Alt levde. Alt var besjelet av ånd. Det var slik menneskene erfarte verden. Ikke bare dyr og planter, men himmelen over dem, og historien. Liv var verdens form.

Dette er ifølge enkelte filosofer forandret nå, forteller Hverven. Livet er blitt et spesialtilfelle. Det sjeldne. Det døde, tingene, er det alminnelige.

Koblet med gamle forestillinger om at «mennesket er herrer over naturen» blir resultatet forutsigbart: Naturen er til for menneskene. Den er ting, så vi kan utnytte den.

Så lenge vi ikke ødelegger for oss selv så klart.

Men filosofene som Hverven forteller om har en annen begrunnelse for miljøvern enn at vi må beskytte naturen for å passe på oss selv. Ifølge disse har naturen en egenverdi. Selv om ingen mennesker tar skade av det, så kan dermed inngrep i naturen forsvares.

Hverven trekker frem en hel rekke tenkere som gir sine tanker om dette, vi festet oss især med to av dem.

Enkelte naturfilosofer mener at mennesket er de eneste individene som skal telle med i en moralsk vurdering, dyr er også individer, men dette er altså tenkere som ikke skiller seg fra det gjengse i vesen, men som kun utvider sirkelen av individer som teller moralsk.

De mest spennende tenkerne hos Hverven synes vi er de som tenker ideer. For tenkere som kun mener at det er individer som teller moralsk, vil være hipp som happ om man jakter på den utrydningstruede blåhvalen eller den mye større bestanden av vågehvaler.

Den første av slike holistiske tenkere som vi vil trekke frem fra Hvervens bok er den amerikanske filosofen J. Baird Callicott. Ifølge →

En gang var verden full av liv. Alt levde. Alt var besjelet av ånd.
Det var slik menneskene erfarte verden. Ikke bare dyr og planter,
men himmelen over dem, og historien. Liv var verdens form.

→ Callicott så er det sosiale fellesskap som er utgangspunkt for vår moral; vår moralske bevissthet er dermed eldre enn det vi tenker på som fornuften. Lenge før vi lærte oss skrivekunsten hadde vi «regler» for hvordan vi effektivt skulle kunne leve sammen.

Moralen vokser ut av fellesskap, er en forutsetning for fellesskap.

Inspirert av skogvokteren Aldo Leopold utvikler Callicott en teori om at det er slike fellesskap som har moralsk verdi, eller som formulert av Leopold: En handling er rett når den bidrar til å bevare integriteten, stabiliteten og skjønnheten i det biotiske fellesskapet. En handling er gal når den bidrar til det motsatte.

Enkelte har hevdet at dette som etisk regel kan lede rett inn i miljøfascismen. Kan man ikke da gjøre hva som helst mot enhver som truer det biotiske fellesskapet. Ifølge Hverven er det en for banal kritikk: At man skal ta hensyn til det biotiske fellesskapet, betyr ikke at det er det eneste man skal ta hensyn til.

Men også hos Callicott begynner verdien med mennesket. Det er vi som erkjenner verdien av det biotiske mennesket. For Callicott har ikke naturen egenverdi uten mennesker.

Det har den imidlertid ifølge den andre tenkeren vi vil trekke frem fra Hvervens bok. Ifølge amerikaneren Holmes Rolston finnes det verdier i verden selv når mennesker ikke ser dem. Hvis vi mennesker forsvant i morgen, så ville naturen fremdeles hatt egenverdi.

For Rolston er organismer normative systemer. De skiller mellom det som er og det som bør være. Selv om de ikke har noen bevisst aktivitet så har de en aktivitet med en retning. De streber etter å bevare og videreutvikle sine liv.

Disse dynamiske organismene, herunder økosystemene, bør vi mennesker respektere. Å utrydde en art er ikke et drap på individer, men et slags superdrap – man dreper ikke kun individet, men også muligheten for slike individer i all fremtid, skriver Hverven.

Selv tenker vi at hvem kan se et mammutskjelett og ikke føle en sorg over at de ikke, og aldri noensinne, vil vandre rundt mer?

Vi mennesker har plikter overfor alt verdifullt liv, konkluderer Rolston.

Når vi tenker på hvalene som strander på strendene med magene proppet fulle av plast, er det vanskelig å være uenig med ham. Og grunn til å jobbe enda litt hardere for den sirkulære og bærekraftige økonomien som Infinitum er en del av hver eneste dag. ●

DET MODERNE PANTESYSTEMETS FAR

Hvem skal ha æren for at Norge har verdens beste system for resirkulering av drikkevareemballasje?

– Jeg er kommet i den alderen hvor det stadig kommer folk på besøk og sier at jeg er faren til ditt, og faren til datt. Det er hyggelig det, sier Thorbjørn Berntsen og ler.

Leppa fra Grorud blir 83 i 2018. Han ble født på Vestli, i 1935, og allerede 16 år gammel begynte han som lærling ved Aker Mekaniske verksted.

– Jeg er også blitt kalt for arbeidsmiljølovens far. For meg henger miljøvern og arbeidsmiljø sammen.

Han husker hvordan de jobbet med å avfette stålrør på Aker. Bar rundt på digre bøtter med trikloretten uten maske eller beskyttelse av noe slag.

– Skal du kjøpe det i dag er det enorme dødningshoder på den lille flasken de selger deg.

I leksikonet beskriver man stoffet som organisk løsemiddel. Forbindelsen kan forårsake nyre- og leverskader. Det er kreftfremkallende og omdannes ved oppvarming til fosgen, som er en sterk gift.

– Det var masse sånne greier man smurte båtene inn med. Bly og kvikksølv og trikloretten, og all møkka gikk til bånns. Etterhvert var det helt opplagt at det man holdt på med fikk store miljøkonsekvenser.

En gang i uken, etter arbeidstidens slutt, var det møte i Opplysningskomiteen til klubben på Aker. Et av møtene husker han spesielt godt. Naturverner og skihopper Thorleif Schjelderup, den første nordmannen som hoppet over 100 meter på ski, var tilstede. Naturverneren fortalte hvordan åssiden over aluminiumsverket i Årdal var ødelagt av all svovelen. Rådyrene og hjorten hadde ikke lenger noe å leve av.

– Sammenhengene ble etterhvert veldig opplagte. Ikke bare for meg, men for alle som ville se.

I 1973 ble Berntsen fast møtende på Stortinget, men han hadde allerede møtt noen år som vara. Han var etablert som en ruvende skikkelse på venstresiden i Arbeiderpartiet, sentral på Nei-siden. Han havnet i miljøkomiteen.

Der satt han inntil han ble miljøvernminister i 1990.

– Da jeg ble miljøvernminister hadde jeg fulgt samtlige saker som Miljødepartementet hadde forberedt og lagt frem. Det har ingen andre gjort. Erik Solheim slang med leppa om at jeg kanskje behøvde voksenopplæring, da jeg ble utnevnt. Vel, i all beskjedenhet så tror jeg at jeg er ganske godt forberedt sa jeg da. →

«Det er klart at hvis du skal på fisketur og vil ha med deg en sixpack, da gidder du ikke dra på seks glassflasker når du først har forsøkt å ta med deg en sixpack med bokser.»

→ At han var så godt forberedt tror han var en av forklaringene på at han klarte å drive frem den moderne panteordningen. Samtidig vil han trekke frem i hvert fall tre andre faktorer som var viktige.

– I 1986 kom Brundtland-kommisjonens rapport. Da fikk vi for første gang en samordnet internasjonal miljødebatt. Det ble tydelig at avfall, og da især farlig avfall, var en påtrengende oppgave. Så lenge vi mennesker har levd har avfall vært et tema, men nå fikk det en helt annen tyngde. Dessuten ble det såkalte produsentansvaret innført, der produsentene skulle ta ansvar. Allerede siden århundreskiftet hadde vi hatt en velfungerende panteordning for glassflasker, fordi de var såpass kostbare at det hadde vært rasjonelt for bryggeriene. Nå begynte de kloke hodene i departementet å arbeide: En panteordning kombinert med en miljøavgift som ble redusert desto bedre avfallshåndteringen ble, var løsningen som ble klekket ut. Genialt! Og så kommer en sånn som jeg og tar æren, flirer Berntsen.

Kildene vi har snakket med i blant annet Miljødirektoratet er imidlertid klare på at Berntsen med rette fortjener farstittelen. Poenget er nemlig at ordningen som i ettertid fortøner seg likefrem og lur var meget politisk kontroversiell i sin tid. Arbeidsplasser ville nemlig kunne gå tapt ved en ny panteordning. Noen vasket glassflaskene som skulle erstattes med glass og bokser, og kanskje ville alle tapperiene rett og slett bli flyttet til utlandet. Dermed fikk arbeiderpartik-

jempen motbør både fra fagforeninger, industrien og opposisjonen.

En veldig høy avgift på bokser og plasker, var smøremiddelet som fikk gjennom dagens system.

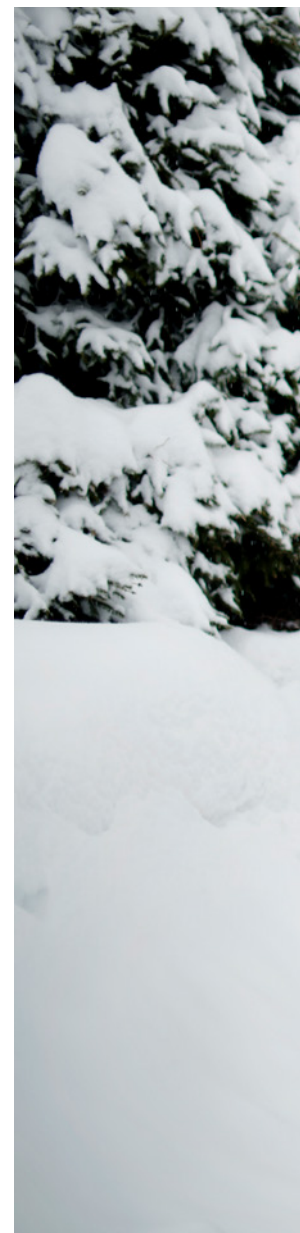
– Bokser og plastflasker var så overlegne som emballasje at de tålte en høy avgift. Det var bare snakk om å få dyttet det hele i gang. Det er klart at hvis du skal på fisketur og vil ha med deg en sixpack, da gidder du ikke dra på seks glassflasker når du først har forsøkt å ta med deg en sixpack med bokser. Flaskene ville man dessuten aldri gidde å dra med seg hjem igjen. De tomme boksene derimot er lette og blir bare stappet inn i en lomme på sekken.

Han roser igjen byråkratene.

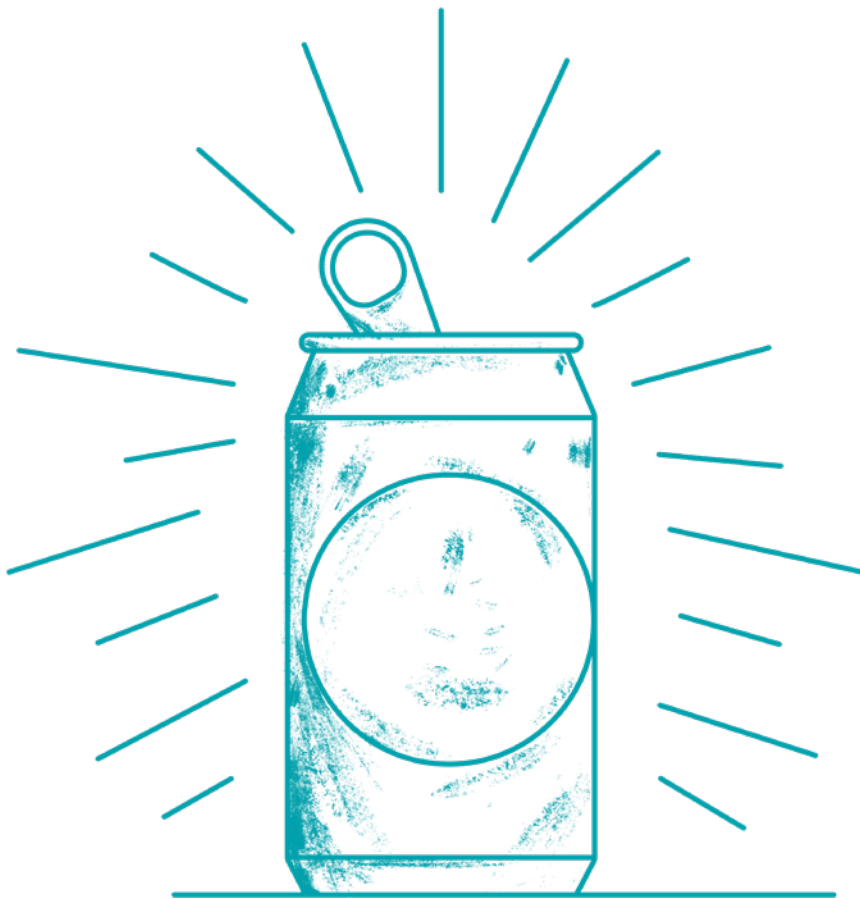
– Det var jo en veldig smart plan. Det er jo slik. Byråkratene arbeider og finner på ting, og kanskje er de så heldige at det kommer en statsråd som lytter og får gjennomført litt. Men det er klart – jeg hadde sittet i miljøkomiteen i en evighet, og så fikk jeg være statsråd i nesten sju år. Da klarer du å få utrettet litt. Nå sitter statsråder i kanskje to år. Da kommer du inn, gjerne uten erfaring fra sektoren, og når du endelig begynner å skjønnelitt, da blir du byttet ut.

Nå blir han straks 83 år gammel. Men miljøengasjementet har han fortsatt.

– Da jeg dro på telttur med pappa. Den uberørte naturen. Å sove i skauen. Gleden over det. Det var nok da det begynte, sier Thorbjørn Berntsen. ●

NORSKE PANTEMERKER VERDEN OVER

I den gamle kullsyrefabrikken på Galgeberg i Oslo jobber en gjeng som er lidenskapelig opptatt av kvalitetsdrikke og håndverksøl. Drikkevareimportøren Cask overbeviser stadig flere produsenter om at øl på en pantbar boks er bedre enn øl på flaske – både for kvaliteten og for miljøet.

– Øl på boks har mange fordeler. Det er bedre for ølet at det er helt mørkt og lufttett i boksene. Disse kvalitetene får man ikke på glassflasker. I tillegg kommer miljøgevinsten.

Patrick Pelsholen er brand manager i Cask. 28-åringen fra Kongsvinger har jobbet med import siden han var ferdig med studiene. Han har vært i Cask i snart ett år.

– Håndverksprodukter er noe jeg virkelig brenner for. Jeg synes det er spennende å oppdage nye smaker og ha gode opplevelser gjennom bra drikke. Særlig er jeg fasinert av øl. Derfor er det jo drømmejobben å kunne dyrke hobbyen sin i arbeidstiden! Da blir det mye lettere å dra på jobb.

Kvalitetsprodukter til bevisste kunder

Cask ble startet i 2009. Selskapet importerer, selger og markedsfører varemerker i kategoriene øl, champagne, vin og brennevin i det norske markedet. De har i dag en bred portefølje med over 100 produkter.

Brand manageren forteller at øl-porteføljen startet med det skotske ølmerket Brewdog. Den første ølen Cask tok inn var en pilsvariant med mer humle enn nordmenn var vant til, som gjør smaken litt mer bitter.

– Kritikere mente at vi ikke ville lykkes med pilsen fordi nordmenn ikke kom til å like smaken. Men gründeren hadde troen, og salget tok fort av. Kort tid etter var Brewdog å finne i omtrent alle norske dagligvareforretninger.

Nå vokser øl-importen kraftig. I porteføljen har Cask også merkevarer som Ægir, Fever-Tree, Amundsen, Glengoyne, Michter's og Barsol, for å nevne noen. På sine nettsider begrunner de utvalget med at «stadig mer kunnskapsrike kunder stiller høyere krav til oss som leverandør. Vi har derfor samlet det vi mener er kvalitetsvarer, som ikke bare utfordrer smak, men som er laget av folk som bryr seg».

Fremtiden er i boks

Øl i flaske eller på boks? For mange er kvaliteten på ølet kanskje den viktigste faktoren i diskusjonen. Det er blant ølkjennere godt kjent at ølets største fiender er oksygen, lys og temperatur. Alle disse elementene er bedre ivaretatt på boks enn på flasker.

– Jeg håper alle går over på boks snart. Det har skjedd mye i ølindustrien, særlig de siste årene. Men vi møter fortsatt utfordringer blant hotell-, restaurant- og kafé-kundene, som vil ha flasker på bordet. De argumenterer med at det ser finere ut, men jeg tror det handler mer om at det er tradisjon og vane.

I tillegg til vanen om at øl skal komme på flaske, er det flere vrangforestillinger om boksøl.

– Folk tror at det er metallsmak på ølet fordi det kommer på boks. Det er en gammel vrangforestilling som vi jobber aktivt med å motbevise. Ølet kommer jo aldri i kontakt med metallet i aluminiumsboksene. Hver enkelt boks har en hinne av vannbasert lakk, både på innsiden og utsiden, som totalt hindrer direkte kontakt.

I Cask sier de selv at de liker å spre kunnskap og mener derfor det er viktig å fjerne fordommene og mytene om boksøl. De viser blant annet til forskning på miljøgevinsten ved bruk av aluminiumsbokser i stedet for flasker:

«Halvparten så mange biler blir hentet inn for transport av tomgods sammenlignet med flasker, og vekten blir hele 90% mindre! Det vil si mye mindre drivstofforbruk både for tomgods inn, ferdigvarer ut, og brukte bokser til gjenvinning. Energiforbruket er lavere ved smelting av aluminium enn ved smelting av glass. Dette viser seg å være et mer miljøvennlig alternativ».

Internasjonalt øl med norske pantemerker

Selskapet tilbyr i dag et stort spekter av håndverks-øl. Produktene er hentet fra alle verdens hjørner og ikke alle produsentene er like villige til å benytte den norske panteordningen.

– Det er en liten kamp å få på pantemerke hos produsenter fra land som ikke har panteordning selv. For dem er det først og fremst en investering å måtte endre på designet sitt, sånn at de får plass til pantemerke. Det er de ofte litt motvillig til i starten. Men vi ser jo også at det fører til at de bruker den samme designen over hele verden – Brewdog setter for eksempel norske pantemerker på all boksøl de sender ut. Så det er jo litt morsomt, sier brand manageren med et smil.

Cask er forkjempere for at alle skal ha pantemerker på produktene sine. Det er det beste for miljøet, i tillegg til fordelene med tanke på luft, lys og temperatur. Og de opplever altså en endring, både hos produsentene, utsalgsstedene og kundene.

– Brewdog har hatt sine siste 10 lanseringer på boks. Vi ser at også Vinmonopolet etterspør flere produkter på boks nå. Særlig på grunn av kvaliteten på emballasjen. Det er miljøvennlig og på øl har du i tillegg alle fordelene med denne emballeringen sammenlignet med flasker. Så det er vinn-vinn, avslutter Pelsholen. ●

OM

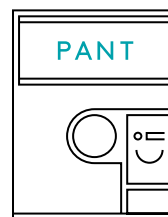
INFINITUM

PANTESYSTEMET

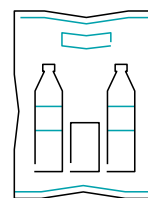
Infitums pantesystem er et samarbeid mellom de som lager, de som importerer og de som selger drikkevarer. Boksene og flaskene kan pantes i rundt 12 000 butikker, kiosker og bensinstasjoner i omtrent 3 700 panteautomater. Alle som selger bokser eller flasker er forpliktet til å ta i mot pant, selv om de ikke har panteautomat.

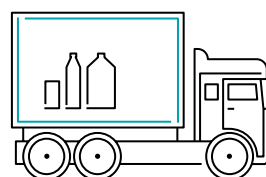
1. Nytelse

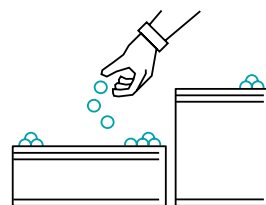
2. Pant

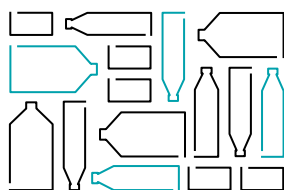
3. Klargjøring i butikk

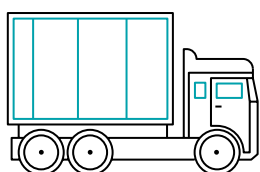
4. Henting hos pantemottaket

5. Transportknutepunkter

6. Sortering og bailing

7. Transport til gjenvinner

8. Høyverdig gjenvinning

HVA ER INFINITUM?

Et panteselskap? En kontantstrøm?
Eller er det riktige spørsmålet:
Hvem er Infinitum?

Osman Mahmoud var 3 år gammel da den somaliske borgerkrigen brøt ut i 1991. Han vokste opp i Mogadishu. Det han husker best er ufriheten, de kunne ikke bevege seg. Overalt var det utrygt. De som kunne reiste vekk. 12 år gammel ble han en av de heldige, da flyktet han alene til Oslo. Om lag 500 000 mennesker ble drept i den somaliske borgerkrigen.

Hvis han arbeider dagskiftet på Infinitums anlegg på Heia, står han opp klokken fem om morgenen i leiligheten han leier på Car l Berner i Oslo. Han ordner seg. Pakker matpakka, maten har han ofte gjort klar kvelden før. Han liker ris og pasta, av og til makrell i tomat. Like før klokken seks er han i bilen, og setter kursen mot Fetsund. Avhengig av trafikken er han fremme senest klokken 06:40.

Han var tolv år gammel da han ankom Gardermoen alene i 2000. Alene dro han til politihuset på Grønland. Derfra ble han sendt til asylmottaket på Tanum. Men han var dobbelt heldig – ikke bare hadde han fått komme til Norge, han hadde også en tante her. Etter noen måneder flyttet han til henne på Stange. Den første overraskelsen var friheten. Han var trygg. Han kunne bevege seg fritt. Den andre overraskelsen kom da det ble vinter. Han var vant til 30 plussgrader, men på Stange var det stadig 20 minus. Og mørkt det meste av døgnet. Han liker å være tidlig på jobb.

Ta seg en kaffe med kollegaene. Se hvor mange containere som er kommet. Planlegge linja. Det skal ikke være noen brudd. Kvant over syv begynner skiftet. Hvordan skal man beskrive den store maskinen som begynner å operere da?

Hver dag strømmer om lag 110 tonn plastflasker og bokser inn på anlegget. Kapasiteten er ti tonn i timen. Mer enn 25 000 tonn i året. Eller omtrent vekten av 10 000 Tesla X som man kan stille opp etter hverandre i en sammenhengende kø fra Oslo til Trondheim.

Han begynte på fotballaget på Stange. Fortsatte med det da han flyttet sammen med tanten til Jessheim. Han spilte spiss. De fleste var hyggelige mot ham. Noen få slang dritt om at han var utlending. Han ignorerte dem. Han fikk mange norske venner. Etter videregående fikk han noen omflakkende år. Han flyttet til Sverige og arbeidet for en kamerat som drev matbutikk på grensen til Norge. I 2013 fikk han jobb i det som da het Norsk Resirk.

Han sier at han likte seg fra første dag. Mange ulike mennesker. Gode kollegaer. Ingen mobbing. Han tenkte: Her vil jeg bli en stund. Nå har han vært her i fem år. Han vil være her lenge ennå. Visst er det slitsomt til tider. Især når han jobber kveldsskift og slutter klokken 22 om kvelden. Når han da kommer til Carl Berner litt før elleve er det nesten umulig å finne en parkeringsplass. Ofte må han →

→ parkere langt unna leiligheten. Når han endelig kommer hjem stuper han i seng. Neste dag sover han lenge da. Han får lite liv utenom, derfor liker han best å jobbe dagskift.

Han jobber langs hele linja. Først der all panten kommer inn. I snitt sju lastebillass i timen, ti på det meste. Sekkene og eskene blir åpnet og sortert vekk. Flasker og bokser går videre på båndet, og inn i en trommel som sorterer ut korker, etiketter og aluminiumsbitar. I en buffersilo kan opptil 550 kubikkmeter pantegods lagres slik at en jevn gjennomstrømning sikres. En magnet trekker boksene opp av massen, og skiller dem fra flaskene som blir liggende igjen på båndet. Boksene går direkte til pressing, mens flaskene blir sortert. En optisk sorteringsmaskin skiller mellom fargede og klare flasker. De ulike flasketyperne blir presset i bunter hver for seg, det samme blir boksene. Så sendes både flaskebuntene og aluminiumsboksbuntene til høyverdig materialgjenvinning. En bunt inneholder 23 000 bokser eller 11 000 flasker. Pant er ikke avfall, ikke søppel. Det er verdifullt.

Særlig godt liker Osman å arbeide ved arbeidsstasjon 2. Her står han og jakter på avfall som har lurt seg forbi sorteringsmaskinen. Mange synes at det er en kjedelig oppgave. Bare stå der. Vokte. Men han liker det. Han vet at

Det jobber 17 forskjellige nasjonaliteter ved Heia. Han liker det. Forskjellige folk sammen om en viktig oppgave. Det er bra.

det er viktig. Renest mulig råstoff, det er det de leverer. Ingen andre jobber langs linja har større innflytelse på kvaliteten enn den som gjøres akkurat her. Det er kanskje kjedelig, men det er viktig. Derfor vil han gjøre den jobben.

For sju måneder siden flyttet Osman og kona fra hverandre. De fikk aldri barn. Nå er han litt glad for det, og litt lei. Når man har det røft hjemme, da blir jobben ekstra viktig. Et stabilt punkt når alt flyter. Han er verneombud nå. Han er opptatt av at alle skal trives, at det ikke skal være mobbing. Det jobber 17 forskjellige nasjonaliteter ved Heia. Han liker det. Forskjellige folk sammen om en viktig oppgave. Det er bra.

For øyeblikket er han den eneste muslimen ved Heia. Han tror ikke at han er en veldig god troende, men han forsøker i hvert fall å be fem ganger om dagen. Også på jobb. Da får han henge opp et skilt og be i fred. Han er takknemlig for at han får lov til det. Det vakreste i Koranen handler for ham om at alle er like mye verdt. Alle mennesker er verdifulle. Han er sikker på at det budskapet står i Bibelen også. Han bruker den verdien som verneombud. Alle skal være verdt noe. Alle skal bli sett. Hvis noen har en dårlig dag, så er det lov, men man skal også prøve å løfte dem opp.

Ekskona sa at han hadde blitt «for norsk».

Han forstod aldri helt hva hun mente med det. Kanskje hun mente at han hadde for mange norske venner? Selvfølgelig har han mange norske venner.

Det er mange somaliere som sliter på arbeidsmarkedet. De søker på 40 jobber, og får avslag på samtlige, og så gir de opp. Det forstår han godt. Det er en motvilje mot dem, terskelen er høyere. Han nektet å gi seg. Han ville komme inn. Nå viser han somaliere at det går an å komme inn på arbeidsmarkedet, og han viser nordmenn at somaliere kan være flinke til å jobbe. Det er han stolt av.

Da han begynte ved Heia pantet han ikke. Nå panter han alt alltid. Det gir ham en god følelse. Somalia er, som Norge, en kystnasjon. Havet er viktig. Nå ødelegger man havet med søppel som ikke sorteres, men heller kastes i naturen og havet. Men han jobber i en bedrift som er en del av løsningen. Når han står opp om morgenen vet han at han skal til en viktig jobb.

Han dro tilbake til Somalia sommeren 2017. Da han dro fra flyplassen var det én tanke som slo ham da han så seg rundt, og landskapet fløt av flasker og bokser. Panter de ikke?

Nei, det er ingen panteordning i Somalia, men kanskje vi skal starte Infinitum Somalia en dag, sier han, og ler. ●

INFINITUM MOVEMENT AMBASSADØRER 2017

www.infinitummovement.no

Terje Håkonsen

Født: 1974

Yrke: Profesjonell snowboardkjører

Terje om miljøet: Noen sier at skal man forandre verden, så må man begynne med seg selv. Det tror jeg på, og poenget er at alle må bidra – pante flaskene våre, sortere søpla og ikke minst ta gode valg når vi handler.

Simen Knudsen

Født: 1985

Yrke: Surfer og leder og grunnlegger av miljøkollektivet Nordic Ocean Watch.

Simen om miljøet: Det høres kanskje ut som flisespikkeri, men med forbrukermakten forteller vi samfunnet hvilken verden vi har lyst til å leve i. Kjøper man flasker som ikke kan pantes, så sier man at resirkulering ikke er viktig.

Malin Jacob

Født: 1989

Yrke: Blogger og miljøverner

Malin om miljøet: Pant er ganske genialt. Du betaler litt for å låne en plastflaske, og de pengene får du igjen når du leverer den tilbake. I tillegg sparer du kloden for klimagassutslipp. For hver kilo plast som blir resirkulert, sparer vi to kilo olje.

Ina Othilie Vikøren Ronæss

Født: 1990

Yrke: Masterstudent i
entreprenørskap ved NTNU og
blogger hos turjenter.no

Ina om miljøet: Hvis en grønn
livsstil fører til at fjelltoppene våre
forblir hvite føler jeg at det er det
minste vi skikjøere kan gjøre. Vi vil
vel ikke at barnebarna våre skal bli
født med rullesti på beina?

Wegge-brødrene

Inge Wegge

Født: 1986

Yrke: Utdannet ved Nordland
Kunst- og filmfagskole

Markus Wegge

Født: 1987

Yrke: Utdannet i natur og friluftsliv
ved Høgskolen i Telemark, Bø

Håkon Wegge

Født: 1992

Yrke: Longboarder

Wegge-brødrene om miljøet:

Gjør som oss og rydd avfall og
tomgods på en strand du ferdes
på, da vil naturen bli enda vakrere
og opplevelsen bli enda bedre!

Karl Kristian Mugerud

Født: 1992

Yrke: Skikjøer og student i forny-
bar energi ved Høgskulen i Sogn og
Fjordane

Karl Kristian om miljøet: Å lage
nye flasker istedenfor å pante de vi
allerede har betyr at vi må pumpe
opp mer olje, bruke mer energi,
slippe ut mer CO2, og dermed bidra
til at breene smelter enda fortere og
mulighetene for sommerskikjøring
blir tynnere for hvert år.

STYRET

Stein Rømmerud
Styreleder
Coca-Cola Enterprises Norge AS

Svein Sollie
Nestleder
Asko Norge AS

Lars Midtgaard
Styremedlem
Hansa Borg Bryggerier AS

Sven Serck-Hansen
Styremedlem
Ringnes AS

Tore Nygaardsmoen
Styremedlem
Coop Norge Handel AS

Benno Graser
Styremedlem
Rema 1000 Distribusjon AS

Varamedlemmer i 2017

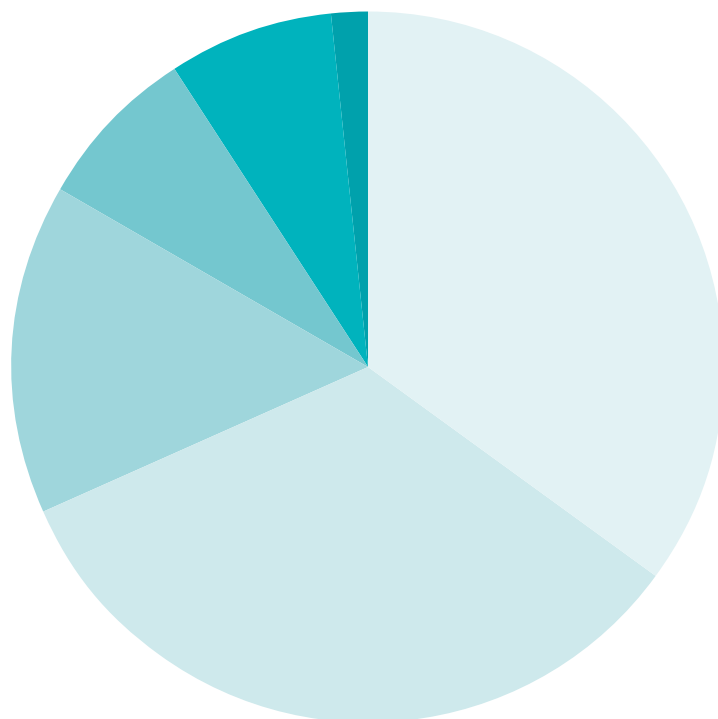
Siv Grønning, Ringnes AS, Bryggerienes Servicekontor (BS)

Jens Olav Flekke, Dagligvarehandelens Miljø Forum (DMF)

Torgeir Løftingsmo, Coop Norge Handel (CNH)

Christian Aass, Aass Bryggerier AS, Bryggerienes Servicekontor (BS)

Thomas Weihe, Dagligvareleverandørens Forening (DLF)

INFINITUMS EIERE

- 35,0 % Bryggeri- og Drikkevareforeningens Servicekontor AS
- 33,5 % Dagligvarehandelens Miljøforum AS
- 15,0 % COOP Norge AS
- 7,5 % NHO Mat og Drikke
- 7,5 % Dagligvareleverandørens Servicekontor
- 1,5 % Virke Kiosk og Bensin

Resultatregnskap (tall i hele 1000)

Driftsinntekter og driftskostnader	2017	2016
Administrasjonsvederlag	99 843	114 109
Panteinntekter	1 708 685	1 659 296
Salg innsamlet materiale	140 943	117 305
Annen driftsinntekt	31 686	33 547
Sum driftsinntekter	1 981 157	1 924 257
Panteutgifter	1 512 411	1 465 649
Håndteringsgodtgjørelse	224 593	218 645
Transportkostnader	105 813	104 034
Andre produksjonskostnader	76 409	72 534
Sum kostnader drift	1 919 226	1 860 862
Resultat operative aktiviteter	61 931	63 395
Admin., markedsføring og avskrivning	61 509	61 645
Driftsresultat	422	1 750
Netto finansresultat	787	743
Resultat e/Finansposter	1 209	2 493

Nøkkeltall

Varestrøm	Bokser	Tonn	% tilført	PET	Tonn	% tilført
Totalt salg	614 503 691	9 525		622 628 246	22 477	
Verdikjedelager	-12 100 000	-188		-800 000	-66	
Tilført (Salg + verdikjedelager)	602 403 691	9 337	100 %	621 828 246	22 412	100 %
Totalt pantet i automat	508 096 599	7 875	84,3 %	535 687 113	19 679	87,8 %
Ut fra sentral sortering	7 245 399	112	1,2 %	1 008 428	37	0,2 %
Ut fra slaggsortering	53 355 898	827	8,9 %			
Ut fra kildesortert materiale	7 528 793	116,7	1,2 %	1 507 612	55	0,2 %
Energiutnyttet	11 535 377	178,8	1,9 %	53 138 582	1 929	8,6 %
Totalt gjenvunnet fra avfall	79 665 467	1 235	13,2 %	55 654 621	2 020	9,0 %
Totalt gjenvunnet	587 762 066	9 110	97,6 %	591 341 734	21 699	96,8 %
Rest i bunnaske	11 357 138	176	1,9 %			
Tap energiutnyttelse	2 191 631	34,0	0,4 %	10 016 399	364	1,6 %
Ukjent disponering	1 092 856	16,9	0,2 %	20 470 113	349	1,6 %
Totalt ikke pantet	94 307 092	1 462	15,7 %	86 141 133	2 733	12,2 %
Totalt	602 403 691	9 337	100 %	621 828 246	22 412	100 %
Utenlandske enheter	28 084 111			4 732 225		

Balanse (tall i hele 1000)

Eiendeler	2017	2016
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler		
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	54 629	55 996
Maskiner og anlegg, driftsløsøre, inventar, m.m.	47 160	55 409
Varige driftsmidler	101 789	111 405
Finansielle anleggsmidler		
Netto pensjonsmidler	269	58
Finansielle anleggsmidler	269	58
Sum anleggsmidler	102 058	111 463
Omløpsmidler		
Fordringer		
Kundefordringer	211 514	184 442
Andre fordringer	18 143	74 822
Sum fordringer	229 657	259 264
Bankinnskudd, kontanter o.l.	86 937	13 640
Sum omløpsmidler	316 594	272 904
Sum eiendeler	418 652	384 367

Egenkapital og gjeld	2017	2016
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Innskutt egenkapital		
Selskapskapital (200 aksjer á kr 7500)	1 500	1 500
Sum innskutt egenkapital	1 500	1 500
Opptjent egenkapital		
Annen egenkapital	23 673	22 465
Sum opptjent egenkapital	23 673	22 465
Sum egenkapital	25 173	23 965
Gjeld		
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	102 145	92 686
Skyldige offentlige avgifter	2 619	2 283
Annen kortsiktig gjeld	10 973	6 662
Avsetninger pantansvarsfond	277 742	258 771
Sum kortsiktig gjeld	393 479	360 402
Sum gjeld	393 479	360 402
Sum egenkapital og gjeld	418 652	384 367

Infinitem

Besøksadresse:
Karenslyst allé 9c
0213 Oslo

Postboks:
Postboks 447 Skøyen
0213 Oslo

Telefon: (+47) 22 12 15 20
Mail: info@infinitem.no

www.infinitem.no
www.infinitemovement.no

Konsept og design:
Geelmuyden Kiese

Trykk:
Trykksakdesign, Fagerstrand

PANT ALT. DET HAR EN VERDI.

INFINITUM

PANT ALT. DET HAR EN VERDI.